

Hørings svar fra Forandringsfabrikken

Forslag til forskrift om retningslinje for masterutdanning i barnevern

Noen grunnleggende innspill

Barn ber IKKE om master - støtter ikke kravet om masterutdanning

I Norge er mer kompetanse og flere eksperter raskt svaret, når mange feil kommer fram i en tjeneste. Barnevernet er utsatt for mye kritikk, ministere og departement trenger da konkrete svar. Mer kompetanse og master blir da raskt svaret, uten at noen systematiske undersøkelser med barn eller foreldre bekrefter at dette er det som vil hjelpe barn og foreldre til å få bedre hjelp.

Funnene i undersøkelser med barn i barnevernet har mye mer sammensatte svar. Kunnskap direkte fra barn er soleklar på at lange utdanninger som inneholder mye teori om barn og hvordan møte barn, kan bidra til å gjøre barnevernet mer utrygt for barn. Barn kan da merke at voksne med lang utdanning lett møter barn mer som eksperter. Dette kan handle om hvordan utdanningen er bygd opp, men oppsummerte svar fra barn sier klart at de tror det også handler om at lange utdanninger gjør det vanskelig å være likeverdige støttespillere for barn. Likeverdige støttespillere er det eneste barn ber om.

Forskriftsforslaget slik det står nå bidrar ikke til å endre disse bekymringene bygd på kunnskap direkte fra barn. **Forandringsfabrikken støtter derfor IKKE krav til masterutdanning i barnevernet.**

Forskriften må i mye større grad sikre kompetanse i FNs barnekonvensjon.

Det siste året har Forandringsfabrikken samarbeidet tett med flinke menneskerettsjurister som har forklart at flere deler av barnekonvensjonen inneholder grunnleggende rettigheter som gjelder alle barn, og som ikke er implementert i barnevernloven og annet norsk lovverk. Når barnevernansatte skal finne ut hvilke rettigheter barn har må de ta utgangspunkt i både FNs barnekonvensjon og norsk lovgiving ellers. De fleste særlovene, for eksempel barnevernloven og forvaltningsloven, kom før barnekonvensjonen ble vedtatt. Selv om barnekonvensjonen ble inkorporert i norsk lovgiving i 2003, er særlovene i for liten grad preget av forpliktelsene i barnekonvensjonen. Når

fagfolk bruker særlovgivning uten å ta hensyn til barns rettigheter i FNs barnekonvensjon, blir praksis i strid med barns rettigheter. Barnekonvensjonens grunnregler, som kan sikre trygghet for barn i møte med de ulike systemene, blir i for liten grad brukt. Dette kan ikke fortsette når det lages nye masterutdanninger for barnevernsarbeidere.

Forandringsfabrikken mener at forskriftsforslaget står nå, bidrar ikke masterutdanningen i tilstrekkelig grad til å sikre framtidens barnevernarbeidere god nok kjennskap til hvordan disse rettighetene skal brukes i praksis. Mer om dette i spørsmål 2.

Våren 2020 ble det enstemmig vedtatt på Stortinget at regjeringen må sikre at forslagene til ny barnevernlov er i tråd med FNs barnekonvensjon og barns rett til informasjon, til å bli hørt, at beslutninger til barnets beste og barns rett til privatliv. Retningslinjene for masterutdanning i barnevernet må derfor også ivareta kompetanse innenfor disse fire grunnleggende rettighetene, for kunne være i samsvar med og aktuell for kommende barnevernlov.

Svar til høringsspørsmålene

1) I hvilken grad vurderes læringsutbyttebeskrivelsene i utkastet til forskrift å dekke behovet for kompetanse i barnevernet?

Forandringsfabrikken mener at læringsutbyttebeskrivelsene bare dekker deler av kompetansebehovet i barnevernet. Den viktigste kompetansen som barn ber om er ikke i tilstrekkelig grad dekket, heller ikke i regjeringens høringsnotat.

Vi viser blant annet til rapporten «Barnevernets undersøkelsesarbeid – fra bekymring til beslutning»¹ (2019) som peker på noen av de samme utfordringene som kunnskapen direkte fra barn viser. Det ene er at kontaktpersonene snakket med barnet i 60 % av sakene. Hvert fjerde barn mellom seks og tolv år var ikke snakket med. Det samme gjaldt hvert sjuende barn over 12 år. Og i gjennomsnitt var det 2,9 møter med foreldrene og 1,4 med barnet i løpet av undersøkelsen. Denne i tillegg til flere rapporter og undersøkelser de siste årene viser at barnevernet er for dårlig til å la barnet medvirke.

---

¹ <https://bufdir.no/Bibliotek/Dokumentside/?docId=BUF00005048>

Funn fra undersøkelsen Forstå det viktigste (2020)

I Forandringsfabrikkens undersøkelse Forstå det viktigste (2020) bidro 110 barn i alderen 6-12 med erfaringer og råd. De fleste av barna mottok hjelpetiltak i hjemmet. Barna svarte blant annet på spørsmål om hvordan barnevernet kan hjelpe barn best mulig. Rapporten viser at tre av fire barn har ikke fortalt det viktigste for at barnevernet skal kunne hjelpe barna. Et tydelig hovedfunn i undersøkelsen er at måten barnevernsarbeidere møter barn på, er avgjørende for om barnevernet kjennes trygt for barn. Det er også avgjørende for om barnevernet forteller det viktigste.

Her er kjernekompetansen barnevernansatte må ha ifølge barn :

- Legge til rette så barn kan snakke trygt
- Gi barn mulighet til å snakke først og alene
- Gi nok og ærlig informasjon
- Sikre at barn kan ha med en person som de selv har valgt og er trygge på
- Stille konkrete dybdespørsmål
- Avtale hva, til hvem og når noe skal fortelles videre
- Samarbeid om løsninger og tiltak
- Skrive i samarbeid med barnet

De oppsummerte erfaringene fra barna i undersøkelsen viser at altfor mange av dem, ikke opplever barnevernet trygt nok. Mange har lite tillit til voksne og måten barnevernet møter dem på. Rekkefølgen barnevernet gjør ting i og hvordan ting som påvirker livet til barn bestemmer, sikrer heller ikke tillit. Da blir tiltak satt i gang uten at barnet har fått sagt det viktigste. Da skal de flaks til, for at tiltakene skal virke. Denne kjernekompetansen er ikke med i utkastet til forskrift. Forskriften har med at kandidaten skal kunne samtale med barn på en selvstendig måte, men dette er alt for generelt og stiller ikke krav til hvordan samtalen skal gjennomføres. Barnevernets jobb er å hjelpe barn og det holder ikke å kunne snakke med barn, de må ha kompetanse og lære seg å snakke med barn på en måte som gjør det trygt og kunne samarbeide med barnet i alt barnevernsarbeid- fra undersøkelse til avslutning av tiltak eller oppfølging i fosterhjem.

2) I hvilken grad vurderes utkast til forskrift å være i tråd med brukernes fremtidige behov for kompetanse i tjenestene? Vi ber særlig brukerorganisasjoner gi innspill på dette spørsmålet.

Forandringsfabrikken vurderer at forskriften i alt for liten grad ikke er i tråd med barns fremtidige behov for kompetanse i barnevernet.

Lang barnevernsutdanning kan skape avstand

Lengre utdanninger lager større avstand til barn som trenger hjelp i barnevernet. Teoretisert utdanning, fjerner folk fra mennesker. Dette er et svar som har gått igjen i undersøkelsene. I flere undersøkelser i 2018-20 svarer de fleste at det ikke må jobbe for mange med for mye utdanning i barnevernet. På spørsmål om hvorfor, sier barna at de opplever at altfor mange av de tror de vet best. Få er flinke til å samarbeide med barn. Det voksne ikke forstår er at det er en stor risiko for motsetning mellom det å ha lang utdanning, og å klare å møte barn på en måte som oppleves trygg for dem for å kunne gi god hjelp.

I psykisk helsevern for barn og unge har ofte psykologene og psykiaterne flere år med utdanning og mange er spesialister. Kunnskap direkte fra barn forteller at veldig mange barn ikke får fortalt det viktigste i BUP. Forandringsfabrikken undersøkelser viser at bare 1 av 4 har fortalt det viktigste. De møter fagfolk som de opplever som distanserte og møter dem med et blikk om at de vet best. Dette lager utrygghet og avstand for mange barn. Når svar fra barn viser at mange ikke får nyttig hjelp i psykisk helsevern, hvordan skal masterkrav da hjelpe i barnevernet?

Sikrer ikke kompetanse i samarbeide likeverdig med barn

Det må ikke videreføres opplæring til en teoretisk basert «ekspertrolle» - der barn og foreldres kunnskap ikke er grunnleggende for kunnskapen som utdanningen skal bygge på. Det vil være utfordrende å lage en lengre utdanning som ivaretar barns grunnleggende innspill til hva en god barnevernleder og barnevernsarbeider er. Det vil fort kunne komme i konflikt med innholdet i et masterstudie – der teori og forskningskunnskap dominerer. Bygd på kunnskap direkte fra barn mener Forandringsfabrikken at det må risikovurderes å lage utdanning uten at innspillene fra barn, unge og foreldres svar til hva de tenker er grunnleggende og avgjørende for et godt barnevern, ligger til grunn for utdanningen.

Inkluderer ikke de grunnleggende rettighetene etter FNs barnekonvensjon

Alle barn, uavhengig av partsrettigheter og samtykkekompetanse, har noen grunnleggende rettigheter når det gjelder fremgangsmåte eller prosess. Det som

er avgjørende for når barn har disse rettighetene er om det skal foretas en handling/avgjørelse som berører barn. Dette utløser en plikt til å sikre de fire grunnleggende rettighetene i all kontakt med det offentlige. Disse fire rettighetene gir ikke barn krav på en type tjeneste eller en bestemt handling eller avgjørelse, men de er avgjørende for hvordan man skal gå frem før man skal ta avgjørelser eller handlinger som berører barn. Dette gjelder ikke bare rettslige prosesser, men alle prosesser eller fremgangsmåter som berører barn, for eksempel i kontakt med barnevernet.

Disse fire grunnleggende rettighetene er:

- barnets beste skal være et grunnleggende hensyn ved handlinger som berører barn (BK artikkel 3, Grunnloven § 104),
- barnet har rett til uttale seg fritt om forhold som berører barnet (BK artikkel 12, Grunnloven § 104),
- barnet har rett på informasjon i forbindelse med at det har rett til å uttale seg (BK artikkel 12)
- barnet har rett på privatliv (BK artikkel 16, Den europeiske menneskerettskonvensjonen (EMK) artikkel 8, Grunnloven § 102).

Samarbeid med barn og foreldre må være en helt grunnleggende kunnskap Barnevernsarbeidere har mye makt og er i en maktutøverrolle - i framtidens barnevern må de oppleves som en likeverdig samarbeidsrolle.

Vi ber om at definisjonen på det å samarbeide med barn og foreldre, laget av barn og barnevernsarbeidere, inkluderes i retningslinjene for utdanningen:

1. Sikre barnet får ærlig og nyttig informasjon
2. Sikre at barnet får beskrive trygt sine erfaringer og ønsker
  - til en voksen de kjenner seg trygg på
  - ikke bli presset
  - avtale hvem som får vite, når de får vite og hva de får vite
3. Sikre at barnet får være med å bestemme
4. Sikre at barnet får være med å skrive
5. Sikre at barnet får gi tilbakemelding

3) Hvordan vurderes graden av detaljering med hensyn til utdanningsinstitusjonenes behov for autonomi (mulighet for lokal

tilpasning)? Vi ber særlig utdanningsinstitusjonene gi innspill på dette spørsmålet.

Vi viser til svar på spørsmål 4, og mener at kjernekompetansen til en barnevernsarbeider ikke kan variere. Det kan ikke være opp til hvert studiested å velge om de vil inkludere det helt grunnleggende i utdanningen sin. Flere av læringsutbyttebeskrivelse er nødt til å konkretiseres for at alle barnevernsarbeidere lærer seg å møte barn trygt, å samarbeide med dem og kan bruke barns grunnleggende rettigheter i prosess, og slik det står nå er forskriften for generell. Autonomien må ikke bli viktigere enn å sikre barnevernsarbeidere riktig kjernekompetanse.

4) Formålet med forskriften er å sikre at kandidater med samme utdanning får samme sluttkompetanse uavhengig hvilken utdanningsinstitusjon de er utdannet ved. Hvordan vurderes dette å være ivarettatt i læringsutbyttebeskrivelsene?

Forandringsfabrikken mener at forslaget til forskriften gir for stort rom for utdanningsinstitusjonene til å definere innholdet og vekting av de ulike kompetanseområdene. Kandidatenes kompetanse vil, slik vi ser det, bli veldig varierende fra hvilken utdanningsinstitusjon de studerer ved. Barn i barnevernet må møtes trygt og samarbeidene, og kandidaten må kunne bruke barns grunnleggende rettigheter i prosess med alle barn der kan det ikke være rom for variasjon mellom utdanningsinstitusjonene i hvor stor grad kandidaten lærer seg dette. Å gjøre det trygt nok for at barn kan fortelle hva de trenger hjelp til og hvordan, at de møtes varm og trygt, og at barnevernsarbeidere kan samarbeide med de er kjernekompetansen. Kjernekompetansen til en barnevernsarbeider kan ikke variere. Det kan ikke være opp til hvert studiested å velge om de vil inkludere det helt grunnleggende i utdanningen sin. Som nevnt i spørsmål 3 så må flere av læringsutbyttebeskrivelse nødt til å konkretiseres for at kandidaten skal ende opp med lik sluttkompetanse uavhengig av utdanningsinstitusjon, slik det står nå er det for stort rom for tolkning.

5) Er det kompetanse som mangler i høringsutkastet til forskrift? I så fall hvilke?

Ja, ifølge kunnskap direkte fra barn mangler det viktig kompetanse som barnevernsarbeideren skal ha.

Dette gjelder blant annet

Kunnskap

- Har inngående kunnskap om hvordan samarbeide med barn og foresatte til barnets beste etter FNs Barnekonvensjon og barnevernloven.
- Har bred kunnskap om forholdet mellom barnekonvensjonen artikkel 12 om barnets rett til å bli hørt og artikkel 3 om barnets beste, samt FNs Barnekomites generelle kommentarer til disse.
- Har bred kunnskap om bruk av språk og utfordringer knyttet til makten i rollen som barnevernsarbeider
- Har bred kunnskap om hvordan hente inn tilbakemeldinger fra barn og foresatte og anvende dette til utvikling av hver enkelt medarbeider og i tjenesteutvikling
- Har bred og avansert kunnskap om hvordan samarbeide med barn og foresatte til barnets beste
- Har bred kunnskap om hvordan barn og foresatte ønsker å bli møtt og hva som oppleves som et godt barnevern

Ferdigheter

- Kan legge til rette så barn kan snakke fritt etter barnekonvensjonen artikkel 12
- Kan gi nok og ærlig informasjon til barn
- Sikrer at barn kan ha med en person som de selv har valgt og er trygge på
- Kan stille konkrete dybdespørsmål
- Kan avtale hva, til hvem og når noe skal fortelles videre
- Kan samarbeide med barn om løsninger og tiltak
- Kan skrive i samarbeid med barnet

6) Er det innhold som bør tas ut eller nedtones i utdanningen? I så fall hva?

Forandringsfabrikken ber sterkt og tydelig om at fokuset på å analysere eksisterende teorier, metoder og fortolkninger tones ned i forskriften. I en masterutdanning må det heller være fokus på konkrete samarbeidsferdigheter og hvordan prate med barn.

7) Det er foreslått nasjonal deleksamen for utdanningene. Vi ber om høringsinstansenes innspill på en mulig innføring av nasjonal deleksamen i jus for de barnevernsfaglige masterutdanningene.

Forandringsfabrikken er bekymret for at barns rettigheter ikke ivaretas i dag. Vi tenker at barnevernansatte likevel ikke trenger veldig bred kunnskap til ulike særlover, men i hovedsak lærer helt grunnleggende juridisk metode og de grunnleggende rettighetene etter FNs barnekonvensjon (barns rett til å snakke fritt, barns rett til informasjon, barns rett til privatliv og barnets beste).

Forskriften må da sikre at kandidatene lærer å bruke barnekonvensjonen helt konkret i praksis og vite hvordan de skal vekke den opp mot særlovene og ulike retningslinjer eller rundskriv. Kun da kan vi sikre at utdanningsinstitusjonene lærer kandidaten å ikke bryte barns menneskerettigheter. Den juridiske kompetansen må sikre at kandidaten inkluderer barnekonvensjonen og barns grunnleggende rettigheter i prosess. De må ha kunnskap om hvilke rettskilder som har lavere rettskildemessig vekt enn andre, og kunne vekke blant annet forvaltningsloven og barnevernloven opp mot grunnlovens §104, EMK og barnekonvensjonen. Norge forplikter seg til å følge disse, og ved motstrid i særlovene skal disse rettighetene ha forrang.

At barnevernansatte skal ha opplæring i denne kompetansen følger også av barnekonvensjonens artikkel 42, artikkel 3 nr 3, artikkel 4, og artikkel 19 nr 2.

8) Praksisstudier kan beskrives i forskriften, men skal da beskrives på et overordnet nivå. Vi ber høringsinstansene særlig vurdere om det bør forskriftsfestes krav til praksis i utdanningene eller om dette kan vurderes ved den enkelte utdanningsinstitusjon?

JA, det må absolutt forskriftsfestes krav til praksis i utdanningen. Hvis det skal legges til to nye år er det helt avgjørende at disse ikke blir bare teori og akademia. Selve innholdet må også forskriftsfestes. Det må være krav til innholdet, der kandidatene møter og får snakket direkte med barn, og samarbeidet med barn og får tilbakemelding fra barna de møter. Kandidaten må få trening i hvordan følge barnrettighetene der de har praksis.

9) Har du/dere andre innspill enn det dere allerede har gitt ovenfor?

Vi savner elementer fra forslag til forskrift til master i barnevernsarbeid § 7

“§ 7 g. har inngående kunnskap om betydningen av menneskerettighetene, **særlig FNs barnekonvensjon og Den europeiske menneskerettighetskonvensjon** i barnevernsarbeid.”

Forandringsfabrikkens innspill til de konkrete paragrafene i forskriften

Innspillene er markert i fet rett inn i lovbestemmelsen.

“§ 2 Kjernekompetansen i utdanningen er knyttet til barnevernsfaglig forsknings- og praksisbasert kunnskap, samt kunnskap **direkte** fra barn, unge og deres foresatte.”

Forklaring: Dette er veldig bra, men må tydeligere inkluderes i forskriften, hvis retningslinjen skal egne seg til å faktisk gjennomføre dette formålet. Barnekonvensjonen må tydeligere inn. Uten dette kan det bli vanskelig at barns grunnleggende rettigheter blir ivaretatt i barnevernet. Kompetanse i å samarbeide med barn må også stå tydeligere. Nå står det noen steder men man skal likevel lære masse annet der det ikke er med. Samarbeid må gjennomsyre alt og det de må lære er å samarbeide med barn for å bruke resten av ferdighetene osv.

“§ 5 a. kan analysere eksisterende teorier, metoder og fortolkninger og selvstendig kommunisere med og samarbeide med barn, unge og foreldre i utsatte livssituasjoner.”

Forklaring: Denne må deles opp. Paragrafen rommer både å analysere og kommunikasjon. To ulike ferdigheter i samme punkt kan gjøre det veldig åpent for tolkning fra den enkelte utdanningsinstitusjon.

Paragrafen bør heller deles opp i to: a) kan analysere eksisterende teorier, metoder og fortolkninger. b) kan kommunisere med og samarbeide med barn, unge og foreldre ~~i utsatte livssituasjoner~~ i alt barnevernsarbeid fra melding til avslutning av hjelp.

“ § 5 b. kan bruke **kjærlighet**, relasjonell kompetanse og ferdigheter i barnevernsfaglig arbeid på en selvstendig måte”

Forklaring: Her ber vi om at begrepet kjærlighet også forskriftsfestes. Da dette er en del av formålsparagrafen i barnevernloven. Vi viser til merknaden fra komiteens flertall i saken da endringene i barnevernloven mv. (bedre rettssikkerhet for barn og foreldre) ble behandlet i Stortinget i 2018:

"BarnevernsProffene i Forandringsfabrikken har etterlyst et barnevern som arbeider mer og tydeligere med kjærlighet. BarnevernsProffene sier i sin høringsuttalelse at de med kjærlighet mener at barn skal møtes med menneskevarme, gjennom varme øyne, varmt kroppsspråk, varme ord - og at voksne lytter for å prøve å forstå dem helt til bunns."

Flertallet viser til at det i proposisjonen også nevnes at nyere studier slår fast at både barn og ansatte i barnevernet anser kjærlighet som en sentral verdi i utøvelsen av sosialarbeiderrollen.»²

"§ 5 c. kan gjennomføre samtaler med barn som er utsatt for vold, seksuelle overgrep og/eller annen omsorgssvikt **på en som kjennes trygg og som ivaretar deres rett til privatliv**"

Forklaring: Når det kun står selvstendig og ingen andre krav til gjennomførelse kan dette gjøre at studenter på ulike studier lærer seg å snakke med barn veldig forskjellig. Vår redsel er at vil bli ulikt om de lærer å gjennomføre samtaler med barn som oppleves trygt og som gjennomføres på en måte slik at barn opplever at de blir beskyttet.

"§ 5 d. Kan **samarbeide med barn og foreldre** for å motivere og gjennomføre veiledning av foreldre i lærings-, mestrings- og endringsprosesser på selvstendig måte.

Forklaring: Fokus må være på å samarbeide med barn og foreldre for å kunne klare resten av ferdigheten.

"§ 5 e. kan analysere eksisterende teorier, metoder og fortolkninger og arbeide selvstendig knyttet til å analysere beskyttelses- og risikofaktorer hos barn og unge på ulike arenaer og iverksette hensiktsmessige tiltak **i samarbeid med barn og unge.**"

"§ 10 b. har inngående kunnskap om menneskerettigheters betydning **og bruk i praksis i møte med barn og foreldre** for det barnevernsfaglige arbeidet slik som FNs barnekonvensjon og Den europeiske menneskerettighetskonvensjon "

Forklaring: Dette støtter vi, men kandidaten bør også kunne bruke barnekonvensjonen aktivt i del av arbeidet sitt.

---

²<https://www.stortinget.no/n/Saker-og-publikasjoner/publikasjoner/Innstillingar/Stortinget/2017-2018/inns-201718-151/?all=true>

“§ 10 c. har avansert kunnskap om barns rett til beskyttelse og omsorg **som autonomt individ**, og rett til **privatliv**, informasjon og medvirkning.”

Forklaring: Ordet beskyttelse er ganske generelt og i forskriften må den nye forståelsen om beskyttelse av barn inkluderes. Barnet må sees på som et autonomt individ, og dette følger at det rettslige forpliktelsene iht. barnekonvensjonen. Kandidaten må derfor lære seg det i praksis. Hvis ikke kan fagfolk handle ut fra ønsket om å beskyttelse uten at det oppleves som beskyttelse for barnet. Og for at det skal være egnet til å beskytte barn må barnet samarbeides med for å få beskytte barnet.

“§ 10 e. har avansert kunnskap om barns rettigheter i institusjon og rettslig regulering av bruk av **tvang og hvordan stoppe trygt**”

Forklaring: Undersøkelsen “Hvis jeg var ditt barn” (fra unge i barnevernsinstitusjoner) var et tydelig hovedsvar fra 55 unge at noe av det viktigste voksne kan gjøre for å forebygge tvang, er å samarbeide med barnet om hvordan barnet kan stoppes trygt. De voksne må lage en plan, sammen med barnet, for hva de voksne skal gjøre når barnet får det vondt. Denne planen må følges av alle voksne.

Barn og unge forteller om voksne som vil godt, men som “gjetter” hva som gjør det trygt for barn. De kan bomme og gjøre ting verre. Derfor er det helt avgjørende at lovteksten er tydelig på at trygghetsplanen skal lages i samarbeid med eleven.

“§ 11 b. kan analysere eksisterende teorier, metoder og fortolkninger og arbeide selvstendig i utarbeidelse, evaluering og oppfølging av planer for undersøkelse, hjelpetiltak og omsorgstiltak i tråd med barns **grunnleggende rettigheter etter barnekonvensjonen** og foreldres rettigheter, og i samarbeid med barn og foreldre”

“§ 11 e. kan **i samarbeid med barnet** foreta forsvarlige risikovurderinger av barns omsorgssituasjon og på en selvstendig måte følge opp og vurdere behov for samarbeid med andre etater og tjenester”

“§11 h. kan bruke kunnskap **fra FNs barnekonvensjon** for å sikre at barns- og foreldres rettigheter ivaretas i alle faser av en barnevernssak.”

“§ 13 d. har avansert kunnskap om **å samarbeide med barn og foreldre om** utviklingsstøttende tiltak i oppfølgingen av barn, unge og familier i utsatte livssituasjoner.”

“§ 14 a kan analysere eksisterende teorier, metoder og fortolkninger og arbeide selvstendig med analyse og gjennomføring av tverrfaglig og tverretatlig **sammen med** barn, unge og familier i utsatte livssituasjon

“§14 b. kan analysere eksisterende teorier, metoder og fortolkninger og arbeide selvstendig med iverksetting og evaluering av tiltak **sammen med barn og foreldre**, og vurdere med om tiltaket er virkningsfullt **sammen med barn og foreldre**”

“§14 c. kan analysere eksisterende teorier, metoder og fortolkninger og arbeide selvstendig med analyse og gjennomføring av tverrfaglig og tverretatlig samarbeid **sammen med barn**, unge og familier i utsatte livssituasjon”

“§14 d. kan bruke relevante metoder for veiledning og oppfølging **i samarbeid med** barn og foreldre som er i hjelpetiltak, akuttvedtak, fosterhjem, omsorgsovertagelse og ettervern”

Forklaring til §§ 13 d, 14 a, b, c, og d: Vi viser til § 9 c i forslaget til forskrift for master i barnevernsarbeid som har denne ordlyden: “kan bidra til og koordinere tverrfaglig samarbeid i komplekse situasjoner sammen med barn, unge og foreldre”. Paragrafen viser tydelig at kandidaten skal gjennomføre tverrfaglig samarbeid **sammen med** barn, unge og familier ikke **om** barn, unge og familier. Få ord, men stor forskjell i betydning. Det andre tar utgangspunkt i et samarbeid og det første gjør ikke. Barnevernet er nødt til å samarbeide likeverdig med de som skal få hjelp av barnevernet.

“§ 14 e. Kan **anvende** begrepet barnets beste **og kunne framgangsmåten ved å bruke barns grunnleggende rettigheter i prosess for å fatte en barnets beste vurdering i møte med barn, unge og familier**”

“§ 15 a. kan anvende kunnskap og ferdigheter for å planlegge miljøterapeutiske tilnærminger i og utenfor institusjon **i samarbeid med ungdommen/ungdommer**”

“§16 . Videre skal utdanningen sikre progresjon og fordypning i barnevernsfaglig forskning og praksisbasert kunnskap og ferdigheter, samt kunnskap fra barn, unge og deres foresatte.”

Forklaring: Dette støtter vi.

Hva høringsinnspillet bygger på

Oppsummert kunnskap direkte fra 1700 barn i barnevernet, fra rundt i Norge og i alderen 6-20 år. De har deltatt i ulike undersøkelser.

De siste undersøkelsene innen barnevern:

Forstå det viktigste: 110 barn, 6-12 år. 80 barn i familier med hjelpetiltak og 30 var under barnevernets omsorg. Gjennomført i 2018-19

Sint utenpå, vondt inni: 101 barn og unge deler erfaringer og råd om hvorfor de bruker vold og hvordan dette kan møtes klokt. Gjennomført i 2019

Hvis jeg var ditt barn: Råd til hvordan stoppe trygt i barneverninstitusjon. Gjennomført i 2018-19

Barnas barnevern: Skrevet av 7 barnevernledere og 7 ungdommer. Forfatterne beskriver hva som skal til for at barn trygt skal kunne fortelle barnevernet hvordan de har det. De beskriver også hva som skal til for at prosessene i barnevernet (melding og undersøkelse, hjelpetiltak, hasteflytting, langtidsflytting, ettervern, planer og møter og beslutninger) skal oppleves gode for barn og hvilken kunnskap barnevernet må bygge på. Utgitt på Universitetsforlaget i 2018.

Klokhet om vold og overgrep: I boka presenteres oppsummerte erfaringer og råd fra 500 barn som er utsatt for vold eller overgrep i nære relasjoner. Boka gir blant annet svar på spørsmål som: Hvordan kan barnevernansatte beskytte barn gjennom å samarbeide med barn? Hvordan kan barnevernansatte snakke med barn når de er bekymret for vold og overgrep? Hva må barnevernsansatte gjøre når et barn har fortalt? Hvordan bruke barns grunnleggende rettigheter etter barnekonvensjonen i praksis? Utgitt på Universitetsforlaget i 2020.

Om Forandringsfabrikken

Forandringsfabrikken idé er å lytte til barn og unge med erfaring fra systemene laget for dem. Erfaringer og råd fra møtet med disse systemene, hentes inn rundt i landet. Dette gjøres gjennom nasjonale, systematiske undersøkelser. Erfaringene og rådene oppsummeres til kunnskap direkte fra barn. Barn som har deltatt i undersøkelsene, inviteres med som proffer, for at barn selv kan presentere kunnskapen for nasjonale myndigheter, fagfolk og utdanningsinstitusjoner. Kunnskap direkte fra barn kan da, sammen med kunnskap fra forskning og fra praksis, bidra til et godt kunnskapsgrunnlag på utdanningene og for videre utvikling av lovverk, retningslinjer, faglige satsinger i Norge. Målet er at alle systemene som er laget for barn, oppleves trygge og nyttige for de barna det gjelder.